Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (judecător: C.Valah)
Dosarul:nr.2r-502/24
2-23119227-02-2r-09022024

D E C I Z I E

09 aprilie 2024 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Ana Panov
Judecătorii Vitalie Cotorobai și Viorica Mihaila

Examinând fără participarea părților recursul declarat de *****,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva lui ***** privind încasarea datoriei,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 22 decembrie 2023,

c o n s t a t ă:

La data de 16 august 2023 ***** a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui ***** privind încasarea datoriei.

Totodată ***** a solicitat aplicarea sechestrului asiguratoriu pe bunurile pîrîtului Mironov Anatoli, în mărimea suficientă pentru acoperirea datoriei și cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 22 decembrie 2023 s-a admis cererea de asigurare a acțiunii solicitată de reclamant în cauza civilă la acțiunea înaintată de ***** împotriva lui ***** privind încasarea datoriei.

S-a aplicat sechestru pe bunurile mobile/imobile și mijloacelor bănești ale pârâtului ***** în limita valorii acțiunii în mărime de 540000 (cinci sute patruzeci mii) lei și a taxei de stat 16200 (șaisprezece mii două sute) lei.

La 22 ianuarie 2024, ***** a depus recurs prin care și-a exprimat dezacordul împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 22 decembrie 2023.

În motivarea cererii de recurs a menționat că, cererea de chemare în judecată a fost înaintată de către Iurie Doroş la data de 16.08.2023. Iar conform pct. 5. al solicitărilor conţinute în cererea de chemare în judecată, lesne, derivă

faptul depunerii de către reclamant a cererii de asigurare a acţiunii concomitent cu cererea de chemare în judecată. Conform legii, instanţa de judecată era obligată s-o soluţioneze, cel târziu, la data emiterii încheierii privind acceptarea cererii de chemare în judecată.

Remarcă că, încheierea de acceptare a cererii de chemare în judecată a fost emisă de către instanţa de judecată, încă la data de 21.08.2023. Astfel, este, absolut, evidentă încălcarea, de către instanţa de judecată a normei de drept procedural la examinarea cererii de asigurare a acţiunii, fapt ce impune desfiinţarea soluţiei contestate.

Indică că, la baza activităţilor de acţionare în justiţie a lui Anatolie Mironov, întreprinse de către Iurie Doroş, prevalează componența penală, deoarece de facto pârâtul, demult, deja, şi-a onorat obligaţiunile financiare asumate faţă de ultimul, iar acesta acţionează, exclusiv, în scopul evitării pedepsei penale pentru acţiuni de escrocherie.

Solicită admiterea apelului din motivele invocate. Casarea integrală a încheierii din 22.12.2023 a Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) prin care a fost admisă cererea de asigurare a acţiunii depusă de *****.

La 18 martie 2024, avocatul Burduja Mihai în interesele lui Doroș Iuri a depus referință prin care a solicitat respingerea apelului ca nefondat cu menținerea încheierii instanței de fond privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii.

Conform prevederilor art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În această ordine de idei, Colegiul civil reține că Judecătoria Chișinău, sediul Centru a pronunţat încheierea contestată la 22 decembrie 2023, iar la materialele cauzei nu se atestă careva dovezi de recepționare a încheierii contestate.

Corespunzător, instanţa de recurs consideră recursul declarat la 22 ianuarie 2024, în termen.

Studiind materialele dosarului, Colegiul Civil consideră recursul neîntemeiat şi care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art.426 alin.(3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

În baza art. 423 alin.(1) CPC, încheierea dată în prima instanță poate fi atacată cu recurs, separat de hotărâre, de către părți și de ceilalți participanți la proces în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi, precum și în cazurile în care încheierea face imposibilă desfășurarea de mai departe a procesului. Ea se examinează în recurs conform regulilor stabilite de prezentul cod.

Potrivit art.427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul şi să menţină încheierea primei instanţe.

Pornind din prevederile legii citate, recursul s-a examinat fără participarea părților, însă cu înștiințarea acestora despre data și ora judecării cauzei în ordine de recurs.

După cum reiese din actele dosarului, la 16 august 2023 ***** a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui ***** privind încasarea datoriei.

Totodată ***** a solicitat aplicarea sechestrului asiguratoriu pe bunurile pîrîtului Mironov Anatoli, în mărimea suficientă pentru acoperirea datoriei și cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 22 decembrie 2023 s-a admis cererea de asigurare a acțiunii solicitată de reclamant în cauza civilă la acțiunea înaintată de ***** împotriva lui ***** privind încasarea datoriei.

S-a aplicat sechestru pe bunurile mobile/imobile și mijloacelor bănești ale pârâtului ***** în limita valorii acțiunii în mărime de 540000 (cinci sute patruzeci mii) lei și a taxei de stat 16200 (șaisprezece mii două sute) lei.

La 22 ianuarie 2024, ***** a depus recurs prin care și-a exprimat dezacordul împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 22 decembrie 2023.

Colegiul civil consideră drept justă soluția instanței de fond din următoarele considerente.

În conformitate cu art.4 Cod de procedură civilă, sarcinile procedurii civile constau în judecarea justă, în termen rezonabil, a cauzelor de apărare a drepturilor încălcate sau contestate, a libertăţilor şi a intereselor legitime ale persoanelor fizice şi juridice şi asociaţiilor lor, ale autorităţilor publice şi ale altor persoane care sînt subiecte ale raporturilor juridice civile, familiale, de muncă şi ale altor raporturi juridice, precum şi în apărarea intereselor statului şi ale societăţii, în consolidarea legalităţii şi a ordinii de drept, în prevenirea cazurilor de încălcare a legii.

Conform art.5 alin. (1) Cod de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

În baza art. 168 alin. (3) Cod de procedură civilă, la deciderea primirii cererii de chemare în judecată judecătorul poate încuviinţa, în condiţiile legii, prin încheiere, efectuarea unor măsuri de asigurare a acţiunii.

Potrivit prevederilor art.174 alin.(1) Cod de procedură Civilă, la cererea participanţilor la proces, judecătorul sau instanţa dispune în aceeaşi zi aplicarea sau neaplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii. Asigurarea se admite în orice fază a procesului pînă la etapa în care hotărîrea judecătorească devine definitivă, în cazul

în care neaplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii ar face imposibilă executarea hotărîrii judecătoreşti.

În conformitate cu prevederile art.175 alin.(1), alin.(2) Cod de procedură Civilă, în vederea asigurării acţiunii, judecătorul sau instanţa este în drept:

a) să pună sechestru pe bunurile sau pe sumele de bani ale pîrîtului, inclusiv pe cele care se află la alte persoane;

a[1]) să noteze acţiunea, în registrele de publicitate prevăzute de lege, în raport cu drepturile pîrîtului;

b) să interzică pîrîtului săvîrşirea unor anumite acte;

c) să interzică altor persoane săvîrşirea unor anumite acte în privinţa obiectului în litigiu, inclusiv transmiterea de bunuri către pîrît sau îndeplinirea unor alte obligaţii faţă de el;

d) să suspende vînzarea bunurilor sechestrate în cazul intentării unei acţiuni de ridicare a sechestrului de pe ele (radierea din actul de inventar);

e) să suspende urmărirea, întemeiată pe un document executoriu, contestat de către debitor pe cale judiciară.

Judecătorul sau instanţa poate aplica, după caz, şi alte măsuri de asigurare a acţiunii care să corespundă scopurilor specificate la art.174. Pot fi admise concomitent mai multe măsuri de asigurare a acţiunii dacă valoarea bunurilor sechestrate nu depăşeşte valoarea acţiunii.

Conform art. 177 alin. (1)-(3) CPC, în cererea de asigurare a acţiunii se indică motivele şi circumstanţele pentru care se solicită asigurarea acţiunii. Cererea de asigurare a acţiunii se soluţionează de către judecătorul care examinează cauza în ziua depunerii, fără înştiinţarea pîrîtului şi a celorlalţi participanţi la proces. Dacă cererea de asigurare a acţiunii este depusă concomitent cu cererea de chemare în judecată, aceasta se soluţionează în ziua emiterii încheierii privind acceptarea cererii de chemare în judecată, fără înştiinţarea pîrîtului şi a celorlalţi participanţi la proces. Dacă cererea de asigurare a acţiunii este formulată în timpul şedinţei de judecată, aceasta se soluţionează de către instanţă în şedinţa respectivă, indiferent de absenţa unor participanţi la proces. Judecătorul pronunţă o încheiere motivată privind asigurarea sau neasigurarea acţiunii.

Instanţa de recurs reţine că asigurarea acțiunii civile constă dintr-o totalitate de măsuri silite, menite să garanteze executarea efectivă a unei hotărîri judecătoreşti definitive.

Așadar, art.174 CPC enunţă o singură motivaţie de a cere asigurarea acţiunii civile - în cazul în care neaplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii ar face imposibilă executarea hotărîrii judecătoreşti.

Întrucît asigurarea acţiunii civile constă din limitări, interdicţii sau obligaţii dispuse în mod operativ de către judecător sau instanţă măsurile de asigurare a

acţiunii civile trebuie aplicate cu deosebită atenţie ţinînd cont de următoarele reguli de procedură: scopul asigurării acţiunii trebuie să fie invocat şi justificat de persoana care solicită aplicarea măsurilor de asigurare.

Colegiul civil relevă că, din înscrisurile anexate la acțiune se constată că, reclamantul Doroș Iuri a inițiat un litigiu, care are drept obiect încasarea de la pîrîtul ***** datoria în sumă de 540000 (cinci sute patruzeci mii) lei și a taxei de stat 16200 (șaisprezece mii două sute) lei.

Instanța de recurs relevă că indiferent de forma aplicabilă, măsura asiguratorie ține de substanța obiectului acțiunii, judecătorul urmând să o dispună doar în cazul în care, în mod plauzibil, se afirmă un risc al unei eventuale imposibilități de executare, sarcina probațiunii întru aplicarea asigurării este pusă pe seama solicitanților, care urma să prezinte probe pertinente și să justifice necesitatea asigurării acesteia, iar aprecierea pericolului în legătură cu obiectul acțiunii fiind la latitudinea judecătorului sau instanței de judecată.

Colegiul ține să învedereze că asigurarea se admite în orice fază a procesului până la etapa în care hotărârea judecătorească devine definitivă, în cazul în care neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii ar face imposibilă executarea hotărârii judecătorești.

Totodată, Colegiul reține că la stabilirea necesității aplicării măsurilor de asigurare instanța verifică rațională și temeinicia cerințelor solicitantului despre aplicarea măsurilor de asigurare, probabilitatea cauzării unui prejudiciu solicitantului în cazul neaplicării măsurilor asiguratorii, dacă există perriculum in mora (pericol de dispariție, degradare, înstrăinare, risipire a bunului sau proastă administrare), asigurarea unui echilibru între interesele părților cointeresate, preîntâmpinarea atingerii intereselor publice sau a intereselor unor terți în cazul aplicării măsurilor de asigurare, în ce măsură modalitatea de asigurare a acțiunii solicitate e în corelație cu obiectul acțiunii înaintate și dacă aceasta va asigura realizarea de facto a scopului măsurilor de asigurare.

Prin urmare, necesitatea și scopul primordial al aplicării măsurilor de asigurare este dictată de imposibilitatea executării unei eventuale hotărâri.

Potrivit jurisprudenței CtEDO în materie, satisfacţia echitabilă garantată unei persoane implică inclusiv şi posibilitatea de executare corespunzătoare a hotărîrii judecătoreşti emise, iar potrivit reglementărilor legislației procesual civile, asigurarea acţiunii constituie una din garanţiile principale ale apărării drepturilor persoanelor antrenate în proces şi un mijloc eficient de protecţie a drepturilor subiective ale reclamantului, în cazul în care pîrîtul va acţiona cu rea-credinţă sau când neaplicarea măsurilor de asigurare poate duce la imposibilitatea executării hotărîrii.

În acest sens, Colegiul Civil reţine că prima instanţă a constatat şi elucidat pe deplin circumstanţele de fapt importante pentru examinarea cererii de asigurare

a acțiunii și just a concluzionat asupra aplicării sechestrului pe bunurile mobile, imobile și mijloacele bănești de pe conturile bancare ale pîrîtului *****, în limita valorii acțiunii în mărime de 540000 (cinci sute patruzeci mii) lei și a taxei de stat 16200 (șaisprezece mii două sute) lei, or obiectul litigiului constituie încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, iar în opinia instanței, în cazul în care, în speță acțiunea va fi admisă, neaplicarea măsurilor de asigurare poate duce la imposibilitatea executării hotărîrii.

Mai mult ca atât, aplicarea sechestrului asupra bunurilor mobile, imobile și mijloacele bănești de pe conturile bancare ale lui *****, în limita valorii acțiunii, până la examinarea cauzei în fond, prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 22 decembrie 2023, nu duce la încălcarea dreptului de proprietate a pîrîtului, deoarece aplicarea măsurii de asigurare a acțiunii nu constituie o ingerință inadmisibilă în dreptul de proprietate a recurentului garantat de art. 1 Protocolul nr.1 adițional al CEDO, or asigurarea acțiunii este o măsură dispusă în scopul înlăturării deficiențelor care pot apărea la punerea în executarea a unei eventuale hotărârii judecătorești favorabile unei părți, așa cum art. 6 CEDO garantează persoanelor, inclusiv dreptul la executarea hotărârii judecătorești.

Relevant este și faptul că aplicarea sechestrului ca măsură de asigurare a acțiunii, constituie o ingerință a autorităților statului în dreptul la respectarea bunurilor persoanei, iar ca această ingerință să fie una justificată trebuie să fie prevăzută de lege, necesară într-o societate democratică, proporțională dreptului încălcat și să urmărească un scop legitim.

Analizând circumstanțele invocate întru motivarea aplicării măsurilor de asigurare a acțiunii, se reține că ingerința este prevăzută de lege, necesară într-o societate democratică și care urmărește un scop legitim, cel de a asigura executarea ulterioară a hotărârii judecătorești.

Drept urmare, apreciind proporționalitatea între dreptul încălcat și scopurile urmărite de reclamant, Completul de judecată consideră în speță, aplicarea măsurii de asigurare a acțiunii, ca fiind legală și întemeiată.

Colegiul civil relevă că, măsurile de asigurare a acțiunii în esența lor sunt acțiuni de control asupra utilizării bunurilor și preîntâmpină acțiunile cu rea-credință de înstrăinarea, degradarea sau diminuarea valorii acestora, tocmai pentru a face posibilă executarea efectivă și fără careva obstacole a unei hotărâri judecătorești adoptată în favoarea unei părți.

În așa circumstanțe, în accepțiunea Colegiului, prin aplicarea de către instanța de fond a măsurilor de asigurare a acțiunii sus indicate, în speță s-a realizat scopul instituirii măsurilor de asigurare a acțiunii or, prin această măsură asiguratorie se va garanta executarea unei eventuale hotărâri de admitere a acţiunii.

Totodată, instanța de recurs consideră că este necesar de menționat faptul că asigurarea acțiunii civile constă dintr-o totalitate de măsuri silite temporare dispuse

de către judecător sau instanţa de judecată la solicitarea părţii interesate, menite să garanteze executarea efectivă a unei hotărîri judecătoreşti definitive, iar aceste măsuri au următoarele particularităţi: sunt urgente (chestiunea privind aplicarea sau refuzul aplicării lor se soluţionează rapid şi într-o procedură simplificată); au un caracter temporar; au drept scop apărarea drepturilor patrimoniale ale solicitantului; urmează să fie în concordanţă cu obiectul acţiunii.

O altă circumstanță în acest sens care necesită a fi menționată este că cererea privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii urmează să fie analizată prin prisma principiului proporționalității, adică a justului echilibru între scopurile pentru care se cere aplicarea măsurilor și dreptul fundamental de proprietate privată a persoanei.

Analizând circumstanțele invocate întru motivarea aplicării măsurilor de asigurare a acțiunii, apreciind proporționalitatea între dreptul încălcat și scopurile urmărite de reclamant, Completul de judecată consideră aplicarea măsurii de asigurare a acțiunii, ca fiind întemeiată și rezonabilă.

Sub un alt aspect, analizînd încheierea contestată prin prisma normelor legale citate, Colegiul Civil reţine că, instanţa de judecată a emis o soluţie legală şi întemeiată, bazată pe cercetarea probelor pertinente şi concludente, existente la materialele dosarului.

Din motivele sus-menționate, instanța conchide că argumentele recurentului sunt combătute integral prin concluziile expuse mai sus, fiind indubitabil că aplicarea măsurilor de asigurare în speţă este necesară și nu contravine scopului prevăzut de art.174 CPC.

Cu referire la argumentele recurentului precum că, încheierea instanței de fond este neîntemeiată, Colegiul civil le consideră declarative, deoarece în speță reieșind din obiectul acțiunii, circumstanțele constatate este necesară aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii, or, în cazul în care, în speță acțiunea va fi admisă, neaplicarea măsurilor de asigurare poate duce la imposibilitatea executării hotărîrii.

Afirmațiile recurentului, precum că la baza activităţilor de acţionare în justiţie a lui Anatolie Mironov, întreprinse de către Iurie Doroş, prevalează componența penală, deoarece de facto pârâtul, demult, deja, şi-a onorat obligaţiunile financiare asumate faţă de ultimul, iar acesta acţionează, exclusiv, în scopul evitării pedepsei penale pentru acţiuni de escrocherie, nu pot fi luate în considerație la examinarea recursului sus indicat, or țin de fondul cauzei.

Totodată, Colegiul civil reiterează că afirmațiile recurentului, precum că încheierea de aplicare a măsurilor de asigurare a acțiunii a fost emisă mai tîrziu decît încheierea de punere pe rol a cererii, nu pot fi luate în considerație, or acest fapt nu poate duce la anularea măsurilor de asigurare a acțiunii, care în speță au fost aplicate legal.

În consecinţă, instanţa de recurs, prin prisma jurisprudenţei CEDO şi anume cauza Rebait şi alţii contra Franţei, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995, unde Comisia a menţionat că „... art. 6 § 1 al Convenţiei, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanţă de recurs, întemeindu-se pe dispoziţii legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinţei pronunţate de o instanţă inferioară, ca fiind lipsit de şanse de succes", consideră necesar de a respinge şi alte argumente invocate în recurs, mai mult că acestea nu denotă încălcarea esenţială sau aplicarea eronată la caz a normelor de drept material sau procedural de către instanţe.

Colegiul reține și faptul că recurentul contrar prevederilor art.432 CPC, nu a invocat în cererea de recurs nici un argument întemeiat, care ar combate concluziile din încheierea contestată, nu a prezentat careva motive ce ar face posibilă casarea acesteia.

Subsecvent, instanța de recurs relevă că potrivit jurisprudenței CtEDO, recursurile trebuie să fie efective, capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat, asemenea aspecte nu se regăsesc.

În consecință, având în vedere că soluţia oferită de prima instanţă este una corectă, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat, a menține încheierea primei instanțe.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de *****.

Se menține încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 22 decembrie 2023, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva lui ***** privind încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
Judecătorul Ana Panov

Judecătorii Vitalie Cotorobai

Viorica Mihaila